

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier“,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.

Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

VERZOEK

Tot ons genoegen hebben velen reeds gehoor gegeven aan ons verzoek om het abonnementsgeld voor het 2de half jaar per giro te betalen. Hierdoor werden kosten en vooral tijd bespaard.

Wij doen thans nog één oproep aan allen, die nog niet hebben betaald, en verzoeken hun het verschuldigde abonnementsgeld te willen storten op giro 147759 van N.V. Drukkerij De Banier. Mocht op 31 Juli van U nog niets zijn ontvangen, dan disponeeren wij per kwitantie en moet U f 0.15 meer betalen voor incassokosten.

KERKNIEUWS.

Beroepen: Te H. I. Ambacht Ds. T. Dorresteijn te Opheusden. — Te Meliskerke Ds. A. van Stuijvenberg te Yerseke.

ORGELSPEL.

X. vraagt een en ander over het orgelspel in de kerk en vooral vóór den dienst.

Och, dat orgel in de kerk heeft al wat beroering gebracht. De eene Synode na de andere wilde de orgels uit de kerk bannen, zoo de Synode van Dordrecht in 1574. Zij beriep zich op 1 Cor. 14 : 19 en oordeelde, dat zelfs het spelen „in het einde der predikatiën, op het scheiden van het volk gebruikt, meest dient om te doen vergeten, wat men voorheen gehoord heeft“. Men vreesde voor superstitie. Vergeet niet, dat vele organisten den roomschen kerkdienst nog wilden voortzetten en deze gruwel moest uitgebannen; dan maar de orgelen weg. De Synode van 1578 oordeelde het gebruik der orgelen inzonderheid vóór de predikatiën niet voor goed en droeg den Dienaren op, „dat ze alzoo met den eersten op het allergevoeligst weggenomen worden“. De Synode van Middelburg (1581) was van hetzelfde oordeel (zie Part. Vragen 34). Desniettenstaande bleven de orgels.

Maar, al hebben wij nu geen Roomsche organisten, toch blijve het orgelspel begeleiding en niets meer. Sommige organisten schijnen dit te vergeten. Hun voorspelen zijn te lang; hun geheele spel te hard, zoodat het gezang soms niet gehoord wordt. Sommigen spelen zoo slecht, dat ik liever zonder orgel zingen zou. Men geve door zijn orgelspel toch geen aanstoot; de kerkeraden hebben hierop toe te zien.

SACRAMENT-BEDIENING IN DE WEEK?

Mogen, zoo vraagt de kerkeraad te X., de sacramenten in de week bediend worden?

Waarom niet?

A. de Heilige Doop.

Uit het schrijven blijkt, dat sommige ouders den doop hunner kinderen in de vacante gemeente liever uitstellen tot er des Zondags eens een leeraar komt, dan dat zij dien in de week laten bedienen. Bij de weinige bediening des Woords, die vanwege het zeer klein getal leeraren onze gemeenten des Zondags kan verwachten, is het standpunt van die ouders niet goed te keuren. Het zou aardoor wel kunnen voorkomen, dat de doop een half jaar en meer werd uitgesteld. En dat mag in geen geval. Onder het Oud Verbond moest de besnijdenis ten 8en dage worden toebediend, dat was op den eersten dag, als dit geschieden kon. Moeder en kind toch waren 7 dagen onrein; zoodra deze Mozaïsche onrein-verklaring ten einde was, werd het sacrament toegediend. Nu is die ceremonieele onrein-verklaring vervallen en dus ook de bepaling van den achtsten dag. Het geldt van den Doop, die in de plaats van de besnijdenis gekomen is, niet meer, dat deze op den achtsten dag moet bediend worden. Maar wel bleef van kracht het moreele, dat in deze bepaling lag, dat het sacrament bediend moet worden, zoo haast men dezelve leiden kan. Daarom mag men den doop zijner kinderen maar niet maanden en nog eens maanden uitstellen. Zelfs mag hier een langdurige krankte van de moeder niet gelden; hoeveel te min dan het begeeren der ouders, om den Doop op Zondag te doen bedienen. Ook was het de praktijk onzer Gereformeerde Vaders niet, alleen des Zondags het doopen te doen plaats hebben. Met vele voorbeelden zou dit te bevestigen zijn. Zelfs Synoden van Dordt in 1574 en 1578; 1581; 1586 en ook die van 1619 bepaalden zelfs, dat in plaatsen waar weinig predikatiën

geschieden, men een dag in de week stelden zal voor de Doopsbediening. De anti-Gereformeerde Synodale vergadering van 1817 besloot echter het doopen in de week te verbieden.

Men make toch geen bezwaar tegen Doops-bediening in de week, maar doe den Doop bedienen, zoo haast het kan, met waardeering voor den velen arbeid onzer leeraren, die zichzelf schier geen dag rust geven, opdat in de nooden der gemeenten zooveel mogelijk zal worden voorzien.

B. En nu het Heilig Avondmaal.

Wie zal niet den voorkeur geven aan bediening van het sacrament op Zondag? Maar daarom is bediening er van in de week nog niet verboden. En nu is hier ook weder het bevel van Christus van kracht: „Doe dat tot Mijner gedachtenis“. De Dordtsche Kerkorde bepaalde, dat zes malen per jaar het Avondmaal bediend worden zal. Aan dit getal zullen wel weinig kerken zich houden; maar zou het te rechtvaardigen zijn, dat in de gemeenten hoogstens eenmaal per jaar het Avondmaal bediend werd? Het sacrament deelt de genade niet mede, zoo Rome dwarselijk leert, doch de verwaarloozing van de instelling des Heeren, waardoor Hij het geloof Zijns volks wil sterken, brengt een groote donkerheid over de zielen; voedt het ongelooft en doet Gods aangezicht van ons verbergen. In den nood waarin wij leven doe men ook in de week het Avondmaal vieren en in elk geval verkieze men de bediening er van in de week boven al te lang uitstellen er van.

MAG MEN LEDEN, DIE HUN LIDMAATSCHAP OPZEGDEN, TOCH NOG CENSUREEREN?

De kerkeraad te X. vraagt, of hij niet tot censuratie van een lid der gemeente moet overgaan, die verklaarde niet langer lid van de gemeente te willen zijn. In den kerkeraad wilden enkele leden toch tot censuur overgaan, en langs de trappen, in de Kerkorde aangegeven, tot de excommunicatie komen.

Het belijdend lid worden van de kerk is, hoewel dure roeping van een ieder, toch een vrijwillige daad; maar dan ook hoe zondig dit ook wezen moge, het zich weder onttrekken. Verklaart iemand dus niet langer tot de gemeente te willen behooren, dan heeft de kerkeraad hem, zoo hij naar de ernstige vermaningen niet hooren wil, af te voeren. Die zich onttrekt, zal het oordeel dragen. Maar dan kan hij ook niet meer als lid behandeld worden en dus ook niet onder de kerkelijke tucht gebracht, noch verder (tot tweede en derde trap) gesteld worden. Ik moet verdere behandeling, gelijk sommige leden van den kerkeraad te X. wilden toepassen, ook ten sterkste ontraden, met het oog daarop, dat bedoeld persoon zich zou kunnen beklagen bij den rechter.

Men make alleen aan de gemeente bekend, dat hij zich van de gemeenschap der kerk onttrokken heeft.

HUWELIJSBEVESTIGING.

De kerkeraad te X. vraagt, of het huwelijk bevestigd worden mag van hen, die in overtreding leefden van het 7e gebod.

Naar ik begriip is bedoeld een gedwongen huwelijk. Meermalen is tegen de kerkelijke bevestiging van zulk een huwelijk bezwaar gemaakt, ja die bevestiging sterk ge-laakt; m.i. ten onrechte.

Eenerzijds is er een gering-schatting, anderzijds een overschatting van de kerkelijke huwelijksbevestiging. In sommige plaatsen is deze bevestiging zelfs een zeer bijzondere gebeurtenis; dat is niet goed. Niet alleen moesten de gehuwden zonder den zegen des Heeren af te smeeken het huwelijk niet kunnen ingaan, doch het betaamt alle leden der gemeenten zich, gelijk in de Kerkelijke bevestiging geschiedt, voor Gods aangezicht plechtig te verbinden tot onderhouding van hetgeen de Heere in Zijn Woord van de gehuwden eischt.

Die kerkelijke bevestiging brengt tot uitdrukking, dat het huwelijk meer is dan een burgerlijk contract, n.l. een heilige verbintenis, door den Heere als scheppings-ordinantie Zelf ingesteld en geldend voor geheel het leven. Men denke dan ook van de kerkelijke bevestiging niet te licht. De kerkeraden hebben op de bevestiging aan te dringen.

Anderzijds is het huwelijk geen sacrament, zooals Rome van het huwelijk maakt. Ware het dit wel, dan zou men de bevestiging moeten ontzeggen aan hen, die zich open-

lijk schuldig maakten aan Gods gebod, zooals men bij de tucht het gebruik der sacramenten ontzegt. Dat gaat bij de sacramenten niet op. Er zijn verboden huwelijken (denk b.v. aan de verboden graden van verwantschap). Dan moeten de leden zelfs kerkelijk behandeld. Maar dat is een geheel andere zaak. Bij een gedwongen huwelijk zal toch ieder aandrigen op sluiting er van en het ten hoogste laken, als de jonge man zou weigeren te trouwen. Hoe kan het dan samengaan, aandrigen tot trouwen en de bevestiging weigeren?

Daarbij komt nog, dat de zonde openlijk beleden wordt, als zijnde een zonde, die van haar natuurwege openbaar wordt (art. 75 D.K.O.). Door die belijdenis, die vooraf behoort te gaan, komt verzoening tot stand. In de gemeenten, die ik diende, werd die openbare schuldbelijdenis dan ook steeds aigelegd vóór dat de eerste afkondiging van het huwelijk geschiedde. En ik heb nimmer eenig bezwaar hooren maken tegen de bevestiging, die daarna geschiedde. Dat toch de kerkeraden alles in het werk stellen voor kerkelijke bevestiging van het huwelijk.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 22 JULI

BODEGRAVEN: 7.30 u. Dr. Steenblok.
EDE: 6.30 uur Ds. T. Dorresteijn.
HERKINGEN: 7.30 uur Ds. Lamain.
LEIDEN: 7.30 uur Dhr. Blok.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 7 uur Ds. Ligtenberg.
OCHTEN: 7.15 uur Ds. Kok.
WESTZAAN: 7.30 uur Ds. Honkoop.
ZEIST: 7 uur Ds. J. van den Berg.

VRIJDAG 23 JULI

ELSPREET: 3 en 7 uur Ds. Fraanje.
H. I. AMBACHT: 7 uur Ds. Honkoop.
OUD-BEIJERLAND: 7.30 uur Ds. H. Ligtenberg.
OUDDORP: 7.30 uur Ds. Lamain.

ZATERDAG 24 JULI

MIDDELHARNIS: 4 uur Ds. Lamain.
WIERDEN: ? uur Dhr. Rijkssen.
COLIJNSPLAAT: 7.30 uur Ds. J. B. Bel.

ZONDAG 25 JULI

AAGTEKERKE: 10 en 2.30 u. Ds. Visser?
AALBURG: 10.30 en 7 uur leesdienst.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesdienst.
ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.
ALMELO: 10 en 4 uur leesdienst.
AMERSFOORT: 10 en 5 uur leesdienst.
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 4.30 uur leesdienst.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 4.30 uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 3 uur leesdienst.
AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesdienst.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.
BEEKBERGEN: 10 en 3 uur leesdienst.
BENTHUIZEN: 10.30 en 7 uur leesd.
BERKENWOUDE: 10.30 en 8 u. leesd.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 10 en 6 uur leesd.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesdienst.
BORSSELE: 10.30, 3.30 en 7 uur Dhr. Aangeenbrug.
BRUINISSE: 10 en 3 uur leesdienst.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 5 uur leesdienst.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 6 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 u. Ds. Bel.
DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur leesd.
DORDRECHT: 10 en 5 uur leesdienst.
EDE, Bettekamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 u. leesdienst en 2 uur Ds. Kok.
ELSPREET: 10 en 3 uur leesdienst.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHED: leesdienst.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GOES: 9.30, 2 en 6 uur Dhr. Wijting.
GORINCHEM: leesdienst.
GOUDA: 10 en 5 uur Ds. A. de Blois.
GOUDSWAARD: 11 en 7 uur leesd.
's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 uur Ds. Honkoop.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 uur leesdienst.
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 3.30 uur
GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.
HAAMSTED: leesdienst.

HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.
HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.
HERKINGEN: 11 en 7.30 uur leesd.
H. I. AMBACHT: 10 en 7.30 uur leesd.
HILVERSUM (Langestraat 50aa): 10 en 5 uur leesdienst.
HOEDEKENSKERKE: leesdienst.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 6 uur Ds. Vreugdenhil.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK a. ZEE: 10 en 5 uur leesd.
KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesdienst.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
KRUININGEN: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. J. van den Berg.
LEERDAM: 10 en 6.30 uur leesdienst.
LEIDEN: 10 en 5 uur leesdienst.
LEMMER: 10, 2.30 en 7.30 uur leesd.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
MIDDELBURG: 9.30, 2 en 6 u. Dhr. Blok
MIDDELHARNIS: 10 en 3 uur leesd.
MOERKAPPELLE: 10.30 u. Ds. Hofman, 3 uur leesdienst en 7 uur Ds. Hofman.
MIJDRECHT: 9.15 en 3 uur leesdienst.
NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
NIEUWBEIJERLAND: 11, 3.30 en 7 uur leesdienst.
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
NIEUWERKERK (Z.): 11, 3.30 en 7 uur leesdienst.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 10 en 5 uur leesdienst.
NISSE: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.
NUNSPREET: 9.30 en 2.30 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 6 uur leesdienst.
NIJVERDAL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
OCHTEN: 10 en 6 uur leesdienst.
OOSTBURG: leesdienst.
OOSTERLAND: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
OOSTKAPPELLE: 10 en 2.30 u. leesd.
OPHEUSDEN: 10 en 6 u. Ds. Dorresteijn.
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDEWATER: 9.30 en 3 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 5 uur leesdienst.
POORTVLIET: 11, 3.30 en 7.30 uur Dr. C. Steenblok.
RHENEN: 10 en 5.30 uur leesdienst.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. Chr. v. d. Woestijne.
RILLAND-BATH: Ds. B. van Neerbos.
ROTTERDAM-C.: 10 en 5 uur Ds. G. H. Kersten.
Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 uur leesd.
ROTTERDAM-Z.: 10, 3 en 5.30 uur Ds. W. C. Lamain.
DE RIJP: 10.30 en 4 uur leesd.
RIJJSSEN, Walkerk: 's morgens en 's avonds Dhr. Rijkssen.
Eschkerk: 9.30 leesd., 2.30 Dhr. Rijkssen en 6 uur leesd.
SCHERPENISSE: 11, 3.30 en 7.30 uur leesdienst.
SCHERPENZEEL (Gld.): 10 en 6 uur leesdienst.
SEROOSKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.
ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u. leesdienst.
ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.
STAVENISSE: leesdienst.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.
TER AA: 10 en 7 uur leesdienst.

TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
TRICHT: 10 en 7 uur leesdienst.
UDEDEL (De Beek): 10.30 en 3 u. leesd.
UTRECHT, Boothstraat: 10 en 5.30 u. Ds. M. Heikoop.
VEEN: 3 maal leesdienst.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLISSINGEN: 9.30 Glaristraat, 2 en 6 uur Luthersche Kerk leesdienst.
VLAARDINGEN: 10 en 5 uur Ds. Ligtenberg.
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 10, 2 en 6 uur leesd.
WERKENDAM: 10 en 6 uur leesdienst.
WESTKAPPELLE: 9.30, 2 en 6 u. leesd.
WESTZAAN: 10 en 2.30 uur leesd.
WIJERDEN: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
WOERDEN: 10 en 6.30 uur leesdienst.
WOLPHAARTSDIJK: 10.30, 3 en 7 uur leesdienst.
YERSEKE: 10, 2 en 6 uur Ds. A. van Stuijvenberg.
ZAANDAM: 9.30 en 5 uur leesdienst.
ZEIST: 10 en 5 uur leesdienst.
ZIERIKZEE: 10.30, 3 en 7 uur leesd.
ZOETERMEER: 10, 3 en 7 uur leesd.

MAANDAG 26 JULI

BODEGRAVEN 7.30 uur Ds. Honkoop.
HILVERSUM, Langestraat 50aa: 7.15 u. Ds. Ligtenberg.
NIEUWDORP: 8.30 u. Dhr. Aangeenbrug
GRONINGEN: ? uur Dhr. Rijkssen.

DINSDAG 27 JULI

DORDRECHT, (Kasperspad 18b): 7.30 uur Ds. Hofman.
's-GRAVENZANDE: 7.30 u. Ds. Honkoop.
TER AA: 7.30 uur Dr. Steenblok.
ZOETERMEER 7.30 uur Ds. Lamain.

WOENSDAG 28 JULI

AMERSFOORT: ? uur Dhr. Rijkssen.
GORINCHEM, Zusterstraat 4: 7 uur Ds. v. d. Berg.
LEERDAM: 7 uur Ds. v. d. Woestijne.
TERNEUZEN: 2 maal Ds. Lamain.
POORTUGAAL: 7.30 uur Ds. Ligtenberg.

Frankering bij
abonnement
Rhenen

Mededeelingenblad der
Gerel. Gemeenten
Utrechtsche straatweg 149
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentsweg 91,
HILVERSUM.